

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขต
นนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี
THE INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS ACCORDING TO
TEACHERS' PERSPECTIVES IN NONTHABURI EDUCATIONAL 1 UNDER THE
SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE NONTHABURI

¹สิตลา กฤทธิธีธิต และ ²โสภา อำนวยรัตน์

¹Sitala Kritthitheethis and ²Sopa Umnuayrat

¹วิทยาลัยการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา

¹School of Education, University of Phayao, Thailand

¹Corresponding Author's Email: sitala.krtt@gmail.com

Received: 2025-02-25

Revised: 2025-03-31

Accepted: 2025-03-31

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยครูจำนวน 226 คน ในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.996 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 1.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ด้านมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการสร้างองค์กร ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง 2) ผลการศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี พบว่า ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้

การบริหารงาน ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์ ควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง โดยพัฒนากลยุทธ์การรับมือกับความเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objective of this study was to examine the level of innovative leadership among school administrators and to gather recommendations for its development, based on the perspectives of teachers in the Nonthaburi 1 Educational Network under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office Nonthaburi. The sample group consisted of 226 teachers from the Nonthaburi 1 Educational Network. The research instrument used was a five-point Likert scale questionnaire, which was validated for content validity with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) of 1.00 and demonstrated a reliability coefficient of 0.996. The statistical methods employed for data analysis included mean, percentage, and standard deviation.

Research findings revealed that:

1) The overall level of innovative leadership among school administrators, as perceived by teachers in the Nonthaburi 1 Education Network under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office Nonthaburi, was rated at a high level ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 1.05). When considering individual dimensions, all were also rated at a high level. Ranked by mean scores from highest to lowest, the dimension with the highest mean was creating a learning-conducive atmosphere and culture, followed by creative thinking *and* organizational development, respectively. The dimension with the lowest mean was risk management.

2) Regarding recommendations for the development of innovative leadership among school administrators, based on teachers' perspectives in the Nonthaburi 1 Education Network, it was found that administrators should articulate a clear vision for integrating technology and innovation into school management. They should promote staff participation in innovation development, support knowledge sharing, and foster an environment that encourages creativity. Additionally, attention should be given to risk management by

developing strategic responses to change in order to enhance the effectiveness of school administration.

Keywords: Innovative Leadership; School Administrators

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีและนวัตกรรมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษามีบทบาทสำคัญในการเตรียมบุคคลให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ ในสังคม ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดกรอบการพัฒนาประเทศในระยะยาวเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การศึกษาเป็นหนึ่งในภาคส่วนสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนา ซึ่งรวมถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การลดความเหลื่อมล้ำ และการเตรียมความพร้อมของนักเรียนให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับศตวรรษที่ 21 โดยยุทธศาสตร์ดังกล่าวประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง, การสร้างความสามารถในการแข่งขัน, การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์, การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม, การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม, และการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ Office of the National Economic and Social Development Council (2018) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดกรอบทิศทางการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 - 2570 โดยมุ่งเน้นมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษา การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และการเตรียมความพร้อมของนักเรียนให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สามารถแข่งขันในเวทีโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตอบสนองความเปลี่ยนแปลงโดยมีเป้าหมายในปี พ.ศ. 2570 การพัฒนาการเรียนรู้และศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย โดยเน้นการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมแห่งดิจิทัลและนวัตกรรม นโยบายดังกล่าวมุ่งเน้นการสร้างบุคคลให้มีความพร้อมต่อการดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการสร้างหรือผลิตนวัตกรรม การพัฒนาในด้านนี้ ถือเป็นความท้าทายสำคัญของระบบการศึกษา (Office of the Basic Education Commission, 2023)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ มีความใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายได้ มีความรู้เท่าทันโลก และมีทักษะในการประกอบอาชีพตามความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน และให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมกันพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความเท่าเทียมกันอย่างแท้จริง ควรกำหนดให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งเป็นพื้นที่สำหรับการปฏิรูปการบริหารและการจัดการการศึกษา เพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา

เป็นแบบอย่างในการกระจายอำนาจและมอบอิสระให้กับหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ พร้อมทั้งลดความเหลื่อมล้ำ รวมถึงการขยายผลนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนและการนำวิถีปฏิบัติที่ดีไปใช้ในวงกว้าง อีกทั้งนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา ได้กำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินการการพัฒนา นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) และระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด เป็นมาตรการในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบนำไปสู่การนำเทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Technology) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่การรวบรวมข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็น มาทำการวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะและความถนัด นอกจากนี้ยังมีการจัดการระบบบริหารงานสำนักงาน เช่น ระบบแผนงานและงบประมาณ ระบบบัญชี ระบบพัสดุ และระบบสารบรรณ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกันทั่วทั้งองค์กร Ministry of Education (2019) นอกจากนี้ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาผู้นำ คือ พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้งนี้ได้มีการกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะและสมรรถนะในการเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนควรมี เพื่อสร้างความตระหนักรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติ รวมถึงความสามารถในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารควรมีความสามารถในการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ และกรอบการทำงานที่จะช่วยให้สามารถนำความคิดสร้างสรรค์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทัศนคติและเรียนรู้เพื่อเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยให้ความสำคัญกับสองประเด็นหลัก คือ การนำวิธีการใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำ และการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการเกิดนวัตกรรม พร้อมทั้งนำความคิดเชิงนวัตกรรมมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมในองค์กร ผู้นำเชิงนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรไปสู่แนวทางที่เน้นนวัตกรรมมากยิ่งขึ้น Ministry of Education (2016) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จึงจะส่งผลให้การปฏิบัติงานในด้านการบริหารสถานศึกษาเกิดการสร้าง พัฒนา และเป็นแรงผลักดัน เพื่อให้ได้นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของไทยในปัจจุบัน ภายใต้สังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและการแข่งขันที่สูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความสามารถในการนำเสนอและประยุกต์ใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและการบริหารจัดการสถานศึกษา การศึกษาในยุคดิจิทัลจึงไม่เพียงแต่การถ่ายทอดความรู้ แต่ยังเป็นการสร้างทักษะและความสามารถที่จำเป็นในการดำรงชีวิต

ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาบุคคลที่มีคุณภาพจึงเป็นกุญแจสำคัญที่สามารถนำพาประเทศไปสู่อนาคตที่มั่นคงและยั่งยืนได้อย่างแท้จริง

จากแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เป้าประสงค์ที่ 3 ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความรู้ทางวิชาการและมีทักษะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) จัดการเรียนรู้ตามแนวทางพหุปัญญา เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และมีทักษะการใช้เทคโนโลยี และ กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา เป้าประสงค์ที่ 4 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นมืออาชีพ คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนักความรับผิดชอบ และการบริหารแบบร่วมมือ Nonthaburi Secondary Educational Service Area Office (2024) แสดงว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานนทบุรี ต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาในด้านการบริหารจัดการ สู่ระบบดิจิทัลและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารเป็นบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ การทำงานแบบมีส่วนร่วมที่เอื้อต่อการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม นำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ จากรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานนทบุรี ปีงบประมาณ 2566 Nonthaburi Secondary Educational Service Area Office (2024) ระบุว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน ด้านการใช้สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ด้วยประเด็นปัญหาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าควรต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมให้มากขึ้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์ องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความจำเป็นต้องพัฒนาตนเอง และพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมให้กับสถานศึกษา โดยได้องค์ประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ด้านการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม 4) ด้านการบริหารความเสี่ยง 5) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และ 6) ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม

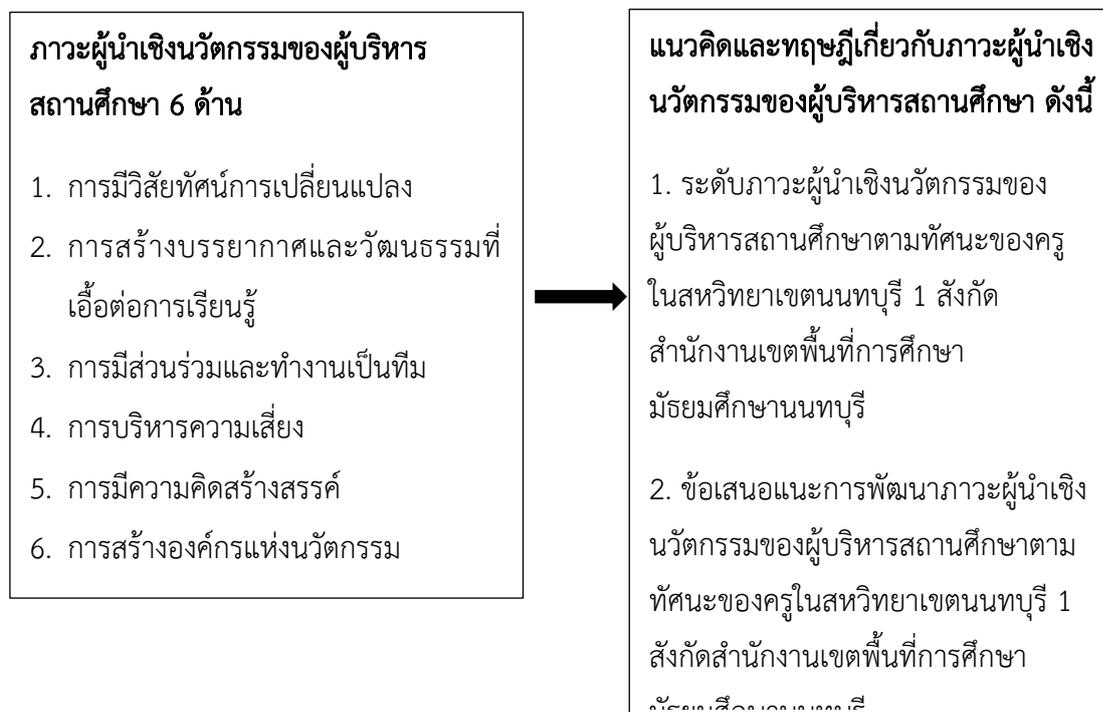
ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานนทบุรี เพื่อจะได้ทราบผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูและนำผลของข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานนทบุรีไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยมีกรอบแนวคิดทฤษฎีในการวิจัย ดังแสดงในภาพ

รูปภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้เกิดการดำเนินการศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบและบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 508 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 226 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie & Morgan, 1970 as cited in Silpcharu (2014) เทียบขนาดของประชากรที่จำนวน 550 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 226 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นและนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรในแต่ละสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่รวมถึงได้ศึกษาข้อคำถามจากรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง นำมาสรุปเป็นแบบสอบถาม โดยให้ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์ จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ด้านการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม 4) ด้านการบริหารความเสี่ยง 5) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และ 6) ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีคิดของ ลิเคิร์ท

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ลักษณะของแบบสอบถามเป็นปลายเปิด

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า ข้อคำถามในการวิจัยครั้งนี้ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ซึ่งถือว่าเป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ ความตรงเชิงเนื้อหา

2) ผู้วิจัยดำเนินการยื่นขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ต่อคณะกรรมการจริยธรรมในมนุษย์

3) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.996

4) ผู้วิจัยทำหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 226 ฉบับ

5) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยกระทำโดย 2 วิธี ดังนี้ 1) แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง 2) แจกแบบสอบถามทางช่องเมล์ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้ธุรการโรงเรียนกระจายข่าวในการตอบแบบสอบถามออนไลน์ด้วย Google Form โดยกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระยะเวลา 20-30 วัน

6) ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 226 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 226 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติตามขั้นตอนดังนี้

1) ผลของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศและประสบการณ์การทำงาน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2) ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) ผลการศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุป

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี เสนอผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ในภาพรวม

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับ		การแปลผล	ลำดับ
		n = 226			
		\bar{x}	S.D.		
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	3.70	1.08	มาก	4
2	ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.85	1.02	มาก	1
3	ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม	3.65	1.10	มาก	5
4	ด้านการบริหารความเสี่ยง	3.60	1.18	มาก	6
5	ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	3.79	0.96	มาก	2
6	ด้านการสร้างองค์กรนวัตกรรม	3.71	1.19	มาก	3
	รวม	3.72	1.05	มาก	

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 1.05) เมื่อพิจารณาเป็นราย

ด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 1.02) รองลงมาคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.96) และด้านการสร้างองค์กรนวัตกรรม ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.19) ตามลำดับ ส่วนด้านการบริหารความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 1.18) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี พบว่า ผลการศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง พบว่า ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาโรงเรียนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีความถี่มากที่สุด รองลงมาคือ การเปิดรับความคิดเห็นจากทุกฝ่าย และผู้บริหารควรพัฒนาบุคลากรให้มีแนวคิดและวิสัยทัศน์ใหม่ไปพร้อมกัน มีความถี่น้อยที่สุด

ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้ร่วมกัน มีความถี่มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดการประชุมและผู้นำกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และนวัตกรรม และผู้บริหารต้องปรับปรุงบรรยากาศห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ มีความถี่น้อยที่สุด

ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม พบว่า ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและพัฒนานวัตกรรม มีความถี่มากที่สุด รองลงมาคือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตนเองกับบุคลากร และผู้บริหารควรเข้ามามีส่วนร่วมและให้กำลังใจในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน มีความถี่น้อยที่สุด

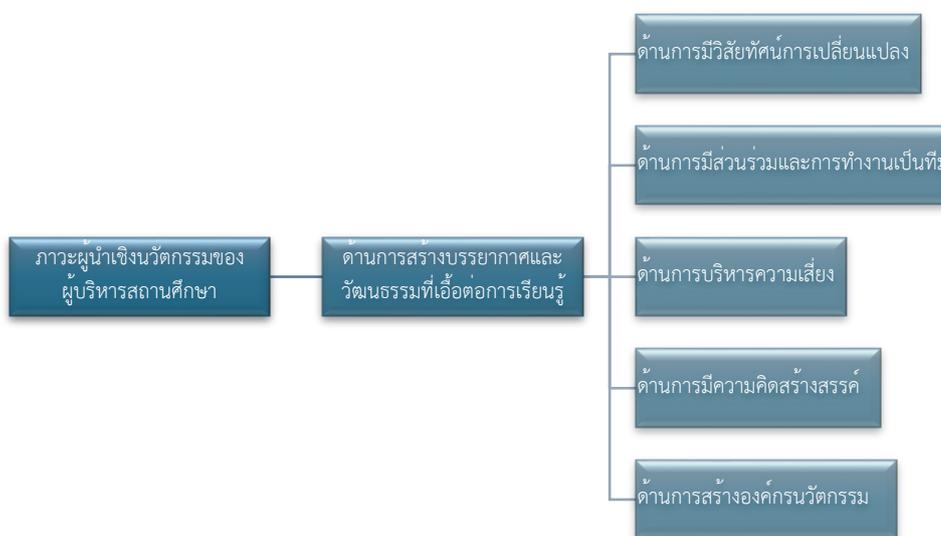
ด้านการบริหารความเสี่ยง พบว่า ผู้บริหารต้องบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกด้าน เช่น การเงิน บุคลากร และการเรียนการสอน รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และผู้บริหารต้องเสริมมาตรการป้องกันความเสี่ยงด้านสุขภาพและความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากร มีความถี่น้อยที่สุด

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรแสดงความคิดเห็นและนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ โดยอิสระ มีความถี่มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารต้องกระตุ้นให้บุคลากรคิดริเริ่มและแสดงความคิดเห็นเชิงนวัตกรรมใหม่ ๆ และผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีความถี่น้อยที่สุด

ด้านการสร้างองค์กรนวัตกรรม พบว่า ผู้บริหารต้องพัฒนาทักษะผู้นำด้านนวัตกรรมและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มีความถี่มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการเรียนการสอน และผู้บริหารควรนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อลดภาระงานของครู มีความถี่น้อยที่สุด

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี สามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 6 องค์ประกอบสำคัญที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน โดยมีการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุด ซึ่งผู้บริหารต้องส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรม ตามด้วยการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่เน้นการส่งเสริมให้บุคลากรกล้าคิดและแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ องค์ประกอบด้านการสร้างองค์กรนวัตกรรมมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะผู้นำและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ การพัฒนาวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงต้องมีความชัดเจนในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ขณะที่การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีมเน้นการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนการบริหารความเสี่ยงต้องครอบคลุมทั้งด้านการเงิน บุคลากร และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน โดยมีการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสูงสุด ซึ่งต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์ประกอบอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ การพัฒนาตามแผนภาพจะช่วยยกระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสภวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสภวิทยาเขตนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมากในทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้อย่างชัดเจน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนและการสร้างนวัตกรรมเป็นสำคัญ ความสามารถในการ สื่อสารวิสัยทัศน์และเป้าหมายไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรม โดยจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ เปิด โอกาสให้ครูมีอิสระทางความคิด สามารถนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ได้อย่างเต็มที่ มีการสร้างความไว้วางใจ ระหว่างบุคลากร ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ซึ่งเป็น พื้นฐานสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ผู้บริหารแสดงความสามารถในการบริหารจัดการความ เสี่ยงอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น มี กระบวนการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งในด้านความสำเร็จและความล้มเหลว เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพนี้ช่วยสร้างความมั่นใจในการ ทดลองใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในสถานศึกษา ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร โดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการสร้างนวัตกรรม มีการสร้าง แรงจูงใจผ่านการให้รางวัลและการยกย่องชมเชยบุคลากรที่สร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วย กระตุ้นให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยของ Saraphon (2022) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานีตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยของ Nuanthong (2022) เรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยของ Kareerat and Paopan (2024) เรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผล การศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยของ

Wongsin, Unruean and Pangthai (2024) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสหวิทยาเขตถนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นทบุรี ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง พบว่า ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาโรงเรียนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีความถี่มากที่สุด ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้ร่วมกัน มีความถี่มากที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม พบว่า ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและพัฒนานวัตกรรม มีความถี่มากที่สุด ด้านการบริหารความเสี่ยง พบว่า ผู้บริหารต้องบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกด้าน เช่น การเงิน บุคลากร และการเรียนการสอน ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรแสดงความคิดเห็นและนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ โดยอิสระ มีความถี่มากที่สุด ด้านการสร้างองค์กรนวัตกรรม พบว่า ผู้บริหารต้องพัฒนาทักษะผู้นำด้านนวัตกรรมและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มีความถี่มากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารงาน ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์ ควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง โดยพัฒนากลยุทธ์การรับมือกับความเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา

สรุป

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตถนนทบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นทบุรี พบว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากในทุกด้าน สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้มทางการศึกษาได้อย่างชัดเจน ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการสร้างนวัตกรรม การสื่อสารวิสัยทัศน์ไปยังครูและบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพทำให้เกิดความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้นผู้บริหารยังมีความสามารถในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรม โดยส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากร รวมถึงการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยให้สามารถทดลองใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างมั่นใจ ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ สนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นครลำปาง ควรพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้าน โดยความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรม โดยส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากร รวมถึงการบริหารความเสี่ยงอย่างมีระบบ ซึ่งจะช่วยสร้างความมั่นใจในการทดลองใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ การพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร โดยการสนับสนุนการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสร้างนวัตกรรมก็เป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนี้ การสร้างแรงจูงใจผ่านการให้รางวัลและการยกย่องชมเชยบุคลากรที่มีผลงานสร้างสรรค์จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นครลำปาง ควรพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกด้าน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารงาน ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์ และการให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง โดยพัฒนากลยุทธ์การรับมือกับความเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม
- 2.2 ควรศึกษาการพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงเชิงนวัตกรรมในสถานศึกษา
- 2.3 ควรศึกษาแนวทางการสร้างวัฒนธรรมนวัตกรรมในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

References

- Kareerat, S., & Paopan, C. (2024). Innovative leadership of school administrators affecting to teaching efficiency of teachers under Khonkaen Primary Education Service Area Office 3. *Journal of Education*, 11(1), 163-177.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Ministry of Education. (2019) *Educational Innovation Zone Act*. Ministry of Education. Retrieved April 30, 2023, from <https://www.moe.go.th/พระราชบัญญัติพื้นที่>
- Nonthaburi Secondary Educational Service Area Office. (2024). *Retrieved Annual Performance Report According to the Action Plan for Fiscal Year 2023*, Retrieved July 31, 2024, from <https://main.spmnonthaburi.go.th/annualreport>

- Nuanthong, P. (2022). *Innovative leadership of school administrators under Phatthalung Primary Educational Service Area Office 2*. The 13th Hatyai National and International Conference (pp. 1434-1449). Songkhla: Hatyai University.
- Office of the Basic Education Commission. (2023). *Basic Education Development Plan (2023-2027)*. Retrieved April 10, 2023, from <https://www.obec.go.th/archives/813787>
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2018). *National Strategy 2018-2037*. Retrieved October 13, 2023, from https://www.nesdc.go.th/download/document/SAC/NS_PlanOct2018.pdf
- Saraphon, B. (2022). *Innovative leadership of administrators affecting the effectiveness of personnel management of educational institutions under Udon Thani Secondary Educational Service Area Office*. Sakon Nakhon Rajabhat University.
- Silpcharu, T. (2014). *Research and statistical analysis with SPSS*. V Inter Print.
- Wongsin, L., Unruean, P., & Pangthai, S. (2024). Innovative leadership of school administrators enhanced the effectiveness for schools under the office of Udon Thani primary educational service area 3. *Journal of Political Science Strategies*, 4(1), 282-294.